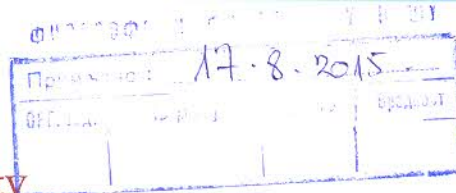

Cornell University

Department of Linguistics

203 Morrill Hall/159 Central Avenue
Ithaca, NY 14853-4701
t. 607-255-1105
f. 607-255-2044
lingdept@cornell.edu
<http://linguistics.cornell.edu>

Ithaca, 5.8.2015. god.

Filozofski fakultet u Nišu
(Pravnoj službi, recenzija)
Ćirila i Metodija 2
18000 Niš
Serbia

Predmet: Knjiga "Srpski jezik u savremenoj lingvističkoj teoriji" ur. Sabina Halupka-Rešetar i Boban Arsenijević, preporuka za objavljivanje

Poštovane kolege,

Pišem Vam u svojstvu profesora opšte i slovenske lingvistike sa Univerziteta Cornell (grad Ithaca, savezna država New York). Imao sam priliku da studiram opštu lingvistiku na univerzitetima Harvard i M.I.T. kod N. Chomskoga, a slavistiku kod pokojnog Romana Jakobsona a zatim u Novom Sadu kod pokojnih profesora, članova SANU Pavla Ivića i Milke Ivić. U sedamdesetim i osamdesetim godinama prošlog veka radio sam na dva istraživačka projekta opštejugoslovenskog značaja na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gde sam god. 1981. odbranio i doktorat iz srpskohrvatske i engleske lingvistike. Nakon povratka u SAD nastavio sam da se bavim slovenskim a posebno južnoslovenskim jezicima, koje na svom matičnom fakultetu i predajem i istražujem. I dalje pratim razvitak lingvistike i naučnu produkciju u južnoslovenskim zemljama. Ovo sve navodim ne da bih isticao svoje zasluge nego da objasnim zašto su mi se urednici knjige "Srpski jezik u savremenoj lingvističkoj teoriji" obratili s molbom da se upoznam sa rukopisom knjige i dam mišljenje o njenoj podobnosti za objavljivanje.

Pročitao sam rukopis u celini. Ima 333 stranice i sastoji se od uvoda iz pera dvoje urednika i 14 članaka. Većinu autora čini lingvisti koji žive i rade u Srbiji. Manjina njih je iz Srbije ali predaje u inostranstvu. Samo je jedna saradnica nesrpskog porekla. Međutim svi su nesporno dobro potkovani u savremenim svetskim teoretskim i eksperimentalnim pristupima lingvistici (ovo pišem u množini jer se ne radi samo o jednoj teoriji, o jednoj eksperimentalnoj metodi). Tako, M. Simonović u svojem fonološkom prilogu čak ne koristi uvreženi generativni pristup fonologiji nego jednu od najnovijih alternativnih pristupa i to Teoriju optimalnosti, koja umesto striktnih pravila postavlja niz ograničenja od kojih su jedna stroža a druga manje stroga. M. Despić u članku o morfologiji na kreativan način spaja teoriju distribuirane morfologije koju je razradio saradnik Chomskoga M. Halle sa sopstvenom obnovljenom verzijom teorije markiranosti. Više članaka

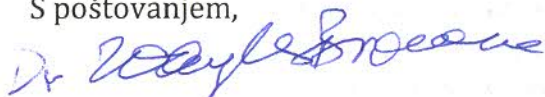
pominje podelu neprelaznih glagola na dva skupa, na tzv. neakuzativne i neergativne glagole, na osnovu tipa dubinskog odnosa između glagola i subjekta. Ta podela je naročito vidljiva u italijanskom i holandskom jeziku pa je opis njenog funkcionisanja u srpskom i drugim slovenskim jezicima od velike važnosti za opštu lingvistiku. Nekoliko članaka se bavi pitanjem o (ne)postojanju DP - posebnog položaja u okviru imeničke sintagme rezervisanog za određeni član i druge determinatore. Naime pristalice generativnih sintaksičkih teorija u svetu uglavnom se slažu da je položaj DP potreban za opis romanskih i germanskih jezika koji poseduju određeni član, dok se o srpskom i srodnim jezicima bez člana izražavaju oprečna mišljenja: imaju li ti jezici manje razuđenu ili istu strukturu imeničke sintagme u poređenju, recimo, sa engleskim i italijanskim? I autori članaka u recenziranom zborniku zastupaju razna mišljenja ali je najvažnije to da navode konkretne podatke iz srpskog materijala i tako pružaju nova saznanja lingvističkim kolegama po svetu. Mogao bih izneti slično zapažanje i o člancima koji se bave položajem enklitika u srpskom jeziku. To je pitanje koje je već privuklo pažnje opšte lingvistike ali dosada većina radova o enklitikama potiče iz pera lingvista van Srbije, pa je od velike važnosti da se čuje i glas istraživača na srpskom tlu.

U nemogućnosti da se osvrnem na svako poglavlje pojedinačno, želeo bih da skrenem posebnu pažnju na niz tekstova koji koriste rezultate savremene matematičke logike da bi bacili dodatno svetlo na otvorena pitanja iz sintakse (informaciona struktura, red reči), semantike i pragmatike. Jednom rečju, tekstovi u predloženom zborniku pokazuju da je stasala jedna generacija srpskih lingvista opšteg tipa koji mogu razgovarati na ravnoj nozi sa kolegama po struci u drugim zemljama i time omogućće da srpski materijal da svoj doprinos lingvistici sveta.

Izneo bih i jednu pozitivnu ocenu koja se tiče rukopisa u celini, a to je da su autori i urednici umnogome uspeali da ujednače srpsku terminologiju za osnovne pojmove najnovije lingvistike. Nisu samo kalkirali postojeće engleske termine nego izradili adekvatni sistem termina. To će umnogom olakšati čitanje i studentima i zainteresovanoj publici kojoj se knjiga obraća.

Iz svega iznetog, jasno je da je ova pozitivna recenzija i preporuka za objavljivanje.

S poštovanjem,

Dr Wayles Browne, profesor
Odsek za lingvistiku
Univerzitet Cornell